7/278

T.C
KÜLTÜR BAKANLIĞI
Araştırma, Planlama ve Koordinasyon Kurulu Başkanlığı

SAYI : B.16.0.APK.0.12.00.01.940 -841 31/3 /2003
KONU : Yazılı Soru Önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İLGİ: T.B.M.M. Başkanlığı KAN.KAR.MÜD.' nün 14 Mart 2003 gün ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-4079 sayılı yazısı.

Tekirdağ Milletvekili Sayın Mehmet Nuri SAYGUN'un "Tekirdağ'da koruma altındaki tarihi evlere ilişkin" 7/278-978 esas no'lu yazılı soru önergesinin cevabı ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Erkan MUMCU
Bakan

EKLER:
EK-1: Cevap (2 sayfa)

DAĞITIM:
Gereği:
T.B.M.M. Başkanlığına

Bilgi:
Başbakanlığa

Atatürk Bulvarı Derman Sokak No:1 Opera 06050/ ANKARA Tel: 312 47 94 Fax: 312 64 73
www.kultur.gov.tr E-Mail: kultur@kultur.gov.tr

CEVAP 1: Tekirdağ İl Merkezi'nde Taşınmaz Kültür ve Tabiat Varlıkları Yüksek Kurulu'nun 23.01.1987 gün ve 2961 sayılı kararı ile 260 adet korunması gerekli sivil mimarlık örneği tescil edilmiştir.

CEVAP 2: 3386 sayılı Kanunla değişik 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu ve bu kanuna bağlı Yönetmelikler, Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Yüksek Kurulu ilke kararları doğrultusunda tespit ve tescili yapılan taşınmaz kültür varlığı yapılarda yapılacak esaslı uygulamalarda Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurullarından izin alınması gerekmektedir.

Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Yüksek Kurulu'nun 05.11.1999 gün ve 660 sayılı ilke kararı ile taşınmaz kültür varlıklarının gruplandırılmaları, bakım ve onarımları ile ilgili uygulamaya yönelik düzenlemeler getirilmiştir.

Bu kapsamda tescilli yapılara uygulanacak müdahale biçimleri, bakım ve onarım olarak iki gruba ayrılmıştır;

1. grup tescilli yapıların bakımları için müze ve koruma kurulu müdürlüklerince izin verilmektedir. Onarım için ilgili koruma kurulundan izin alınmaktadır.

2. grup yıkılacak şekilde tehlike yaratan (mail-i inhidam) tescilli yapılarda Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Yüksek Kurulu'nun 05.11.1999 gün ve 660 sayılı ilke kararı ile 25.01.2002 gün ve 788 sayılı Bakanlık Genelgesi kapsamında gerekli tedbirler Valilik ve Belediyelerce alınmaktadır.

Ayrıca bu yapılara uygulanacak fiziki müdahaleler için, konu koruma kurullarına iletilmektedir.

3386 sayılı Kanun ile değişik 2863 sayılı Kanunun 65.maddesinin (a) fıkrasında, "korunması gerekli taşınmaz kültür ve tabiat varlıklarının yıkılmasına, bozulmasına, tahribine, yok olmasına veya her ne suretle olursa olsun zarara uğramalarına kasten sebebiyet verenler iki yıldan beş yıla kadar ağır hapis ve elli bin liradan iki yüz bin liraya kadar ağır para cezasıyla cezalandırılırlar." hükmü yer almaktadır.

Uygulamada, Mahkemelerce kasıt görülmemesi durumunda bu ceza indirildiği gibi beraatla da sonuçlanmaktadır. Ayrıca ilk kez verilen hapis cezaları para cezasına çevrilmektedir.

Tekirdağ İli'nde yer alan, tescilli taşınmazların onarımları için Bakanlığımız aracılığı ile düşük faizli ve uzun vadeli kredinin temin edilip edilemeyeceği hususunda; 2863 Sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Yasasının 12.maddesi gereği kurulan "Özel Hukuka Tabi Gerçek ve Tüzel Kişilerin Mülkiyetinde Bulunan Korunması Gerekli Taşınmaz Kültür Varlıklarının Onarımına Katkı Fonu" yönetmeliği 24.06.1985 tarih ve 18791 Sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiş, ancak; 1987 yılında işlerlik kazanmıştır.

Bakanlığımız Bütçesi'nden fon için ayrılan ödenekler ve fondan verilecek kredilerin faizlerinden oluşan bütçe ile yardımlar karşılıksız yapılmış, kredilerde ise %25 faiz ve 10 yıl vade uygulanmış olup, 1987-2001 yılları arasında Türkiye genelinde; 139 adet yapıya kredi, 45 adet yapıya da karşılıksız yardım verilerek onarımları sağlanmıştır.

03.03.2001 tarih ve 24335 (mükerrer) sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 4629 no'lu "Bazı Fonların Tasfiyesi Hakkında Kanun"un 6.maddesi (d) bendi uyarınca "Katkı Fonu" Bakanlık Bütçesi içerisine alınmıştır.

Yeni uygulamaya ilişkin yönetmelik hazırlanarak görüşleri alınmak üzere 21.01.2003 tarih ve 839 sayılı yazımızla Maliye Bakanlığı'na gönderilmiştir.

Yeni yönetmelikte karşılaşılan problemler giderilmeye çalışılmaktadır. Verilecek kredinin faiz oranı, vadesi ve ne kadar sürede geri ödeneceği gibi hususlar Başbakanlık Hazine Müsteşarlığı'nın da uygun görüşü alındıktan sonra yeniden belirlenebilecektir.

Bakanlığımızın 27.02.2003 gün ve 1970 sayılı genelgesiyle, tescilli sivil mimarlık örneği bulunan ancak maddi nedenlerle mülk sahiplerince yaptırılamayan rölöve ve restorasyon projelerinin elde edilmesi konusunda Üniversitelerin Mimarlık Fakültelerinin eğitim programı kapsamında ortak bir çalışma da başlatılmıştır.

Bu çalışmadan Tekirdağ İl merkezinde bulunan tescilli sivil mimarlık örnekleri sahiplerinden maddi imkanı bulunmayan mülk sahipleri de faydalanabilecektir.

CEVAP 3: Macaristan Başbakanı Victor Orban'ın 25-27 Mayıs 2000 tarihinde Ülkemizi ziyareti sırasında Bakanlığımız yetkileri ile yaptığı görüşmede, Tekirdağ'daki Rakocy Müzesi'nin yakınındaki dört yapının Macar evi, lokal, restoran ve pansiyon-otel olarak kullanılmak üzere Macar Devleti'nin mülkiyetine geçirilmesini talep etmiştir.

Bu sebeple, Anıtlar ve Müzeler Genel Müdürlüğümüzce Macar Hükümeti'nin söz konusu taşınmazların satın alabilmeleri ile ilgili prosedür hakkında bilgi Maliye Bakanlığı'ndan istenmiştir. Maliye Bakanlığınca bunun ancak özel mülk altındaki taşınmazların Bakanlığımızca kamulaştırılması veya sahiplerinin başvurusu üzerine takas edilmesi ile Hazine adına tescil edildikten sonra, Macar Hükümeti'ne kiralanması yolu ile mümkün olabileceği bildirilmiştir.

Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Genel Müdürlüğümüzün 2003 Mali Yılı Bütçesinde kamulaştırma ödeneğinin yetersiz oluşu nedeniyle bahse konu taşınmazların kamulaştırılması mümkün olamamaktadır. Ancak, söz konusu taşınmazların kamulaştırılmasında ve sonrasında verilecek işlev için ve bu doğrultuda yapılacak her türlü uygulama öncesinde ilgili Koruma Kurulundan izin alınması kaydı ile Macaristan Hükümeti'ne kiraya verilmesinde yada mülkiyet dışında ayni hak tesis edilmek suretiyle Macar Devleti'nin kullanımına sunulmasında 2863 sayılı Kanunun 14. ve 15. maddeleri kapsamında Bakanlığımızca sakınca bulunmadığı belirtilmiş olup, söz konusu taleple ilgili çalışmalara devam edilmektedir.